

Juli 2014

48/14

Orientering fra formanden.....	3
Referat fra IPTP's ordinære generalforsamling 7. april 2014.....	5
Årsberetning	6
2. nationale seminar om personlighedsforstyrrelser	8
Skriveworkshop i Umbrien for medlemmer af IPTP	9
Certificeringskursus i MCMI III	10
Referat af forskningsseminar med Arnoud Arntz	11
Highly recommended	13
Kalender	15
Fornyelse af medlemskab/kontingent	15
Aflysning	15
Kontaktpersoner/bestyrelse	16

IPTP

Region Zealand, Psychiatric Research Unit

Toftebakken 9, DK 4000 Roskilde, Denmark

Tel (+45) 4732 7775 – dmo@regionsjaelland.dk – www.iptp.dk

Orientering fra formanden

Den 29. januar modtog vi den triste meddelelse om, at *professor Theodore Millon* var afdøet ved døden i sit hjem i staten New York, 85 år gammel.

Vores Institut blev til på Millons forslag og ide, da jeg sammen med ham et par dage efter den succesfulde 1. internationale kongres i København i 1988, spadserede rundt i gaderne i det indre Roskilde. I overensstemmelse med Millons brede syn på psykopatologi, som i 69-bogen indbefattede en gennemgang af biofysiske, fænomenologiske, kognitiv-psykodynamiske samt sociokulturelle faktorer betydning, fik vi ved Instituttets grundlæggelse med hjælp fra et reklamebureau udarbejdet vores smukke logo. Med kalligrafiens pen blev de fire elementer illustreret i en åben model, hvor der er luft til ny inspiration og udvikling. Det er Millons fortjeneste, at vi fik udviklet et institut, hvor åbenhed og indtag af nye ideer til beskrivelse af personlighedens psykopatologi er afgørende for fremdriften. Her ligger kimen til Instituttets faste fundament og dynamiske udvikling gennem årene. I denne ånd skal Instituttet til stadighed udvikle sig, så vi undgår blot at blive ”followers” til moderetninger inden for psykopatologi.

Bestyrelsen har afholdt sit årlige *teamcoaching-seminar* og gjort status og besluttet sig for, at en del af overskuddet fra kongressen skal bruges på skriveseminarer, første gang afholdes det 18.-24. april 2015 på et gammelt vinslot i Umbrien i Italien (se annoncering andet steds). Tanken er, at 6-8 unge forskere med særlig interesse for personlighedsforstyrrelser kan komme på skriveseminar under ledelse af seniorforskere. I første omgang har bestyrelsen tænkt, at seminarerne skulle afholdes årligt de kommende 3 år.

Som det var fremme på kongressen, er der mere og mere fokus på tidlig opsporing af personlighedsforstyrrelser, og netop unge med personlighedsforstyrrelser er temaet for et ”special issue” på open access tidsskriftet *Scandinavian Journal of Child and Adolescent Psychiatry and Psychology* (SJCAPP www.sjcapp.org) redigeret af Mickey Kongerslev og Erik Simonsen. Særnummeret skulle være klar i efteråret 2014. Torben Heinskou og Per Sørensen har sammensat et spændende program for det 2. *nationale seminar om personlighedsforstyrrelser*, der afholdes 3. oktober 2014 på Psykoterapeutisk Center Stolpegård. Og atter i år vil seminaret indeholde spændende symposier. Seniorforsker Sune Bo Hansen vil på seminaret være en af de to hovedtalere med emnet unge med borderline: tidlig opsporing og behandling. Den udenlandske hovedtaler vil være den norske professor Per Høglend, som har drevet psykoterapiforskning gennem mange år. Emnet for hans forelæsning bliver den terapeutiske alliances betydning og håndtering – et emne, som også har været i fokus ved professor Anthony Batemans 2. gæsteforelæsning her i foråret under Psykiatrisk Forskningsenhed i Roskilde.

Formanden har indledt et samarbejde med *professor Michael First*, Columbia University, New York. Dette samarbejde kan forhåbentlig føre til nye spændende tiltag. Michael First er manden i maskinrummet, der i DSM-systemet har været primus motor i udviklingen af SCID-I og SCID-II, og han arbejder nu på at revidere SCID-interviewet, således at vi får et SCID-5. Mere spændende er det måske, at han udvikler et semistruktureret interview til udredning for personlighedstræk og *level of personality functioning*, som er en del af Sektion III i DSM-5. Der er med tilknytning til IPTP etableret danske forskergrupper omkring både de nye forslag til personlighedsvurderinger på trækniveau (PID-5) og for Level of Personality Functioning Scale (LPFS). Resultaterne fra denne forskning vil indgå i planlægning af nye seminarer i Institutet.

Seniorforsker og bestyrelsesmedlem Morten Hesse og seniorforsker Birgitte Thylstrup har fået penge af Trygfonden til et stort projekt omkring behandling af antisociale, hvor de bl.a. kan måle indflydelse på tilbagefald i kriminalitet som en outcome factor. Bestyrelsen planlægger seminar om psykopati, som vil indeholde nyt om assessment og resultater fra den danske undersøgelse.

I det forløbne halvår har vi haft seminar med den hollandske *professor Arnoud Arntz* om schematerapi, en terapiform, der vinder frem (se referat). I en tid, hvor der over en årrække har været meget fokus på mentaliseringsbaseret terapi, som har fået mange "followers" i Danmark, er det i Millons ånd vigtigt at se sig om efter andre inspirerende tiltag, som vinder frem. Schematerapi er inspireret både fra kognitiv og psykodynamisk teori og er mindre dogmatisk end andre skoler. I modsætning til andre terapiformer er der en nøje sammenhæng mellem teori, assessment, klassifikation og terapi, netop de idealer, som Millon satte så højt for en klinisk videnskab om diagnostik og behandling af personlighedspatologi. Vi vil følge op med nye arrangementer om denne terapiform og dens teoretiske grundlag.

Der er stadig stor interesse for *MCMI*, og således deltog her i foråret 20 på grundkurset. Det viser, at Millons ideer stadig lever, og at instrumentet MCMI har stor gennemslagskraft for klinikere. I efteråret er der 10.-11.12.14 et certificeringskursus (se annoncering).

Her midt på året fik vi den glædelige nyhed fra Sundhedsstyrelsen, at man har besluttet sig for, at der skal udvikles danske guidelines til behandling af borderline, og en af Institutets medlemmer, seniorforsker Ole Jakob Storebø, der har stor erfaring fra sit arbejde med Cochrane review af medicinsk behandling af ADHD, er ansat som fagkonsulent i arbejdet. Projektet starter 1.9. og skal være færdiggjort i løbet af 9 måneder. Arbejdet med udvikling af guidelines vil naturligvis inspirere til nye arrangementer i Institut-regi.

Til slut vil jeg nævne, at jeg pr. 1.4.2014 blev ansat som professor i psykiatri ved Institut for klinisk medicin ved Københavns Universitet med særlig fokus på forskning i personlighedsforstyrrelser. Fra universitetets side ser man Instituttet som en samarbejdsorganisation, der kan være med til at løfte forskning i og formidling om personlighedsforstyrrelser. Så vores arbejde ser ud til at kunne bære ny frugt både i universitetsregi og i centraladministration.

Vi håber ydermere at kunne fortsætte det positive samarbejde med Psykiatrifonden, som har sat nyt fokus på formidling af forskningsresultater.

Jeg vil ønske alle en god sommer.

Erik Simonsen

Referat fra IPTP's ordinære generalforsamling 7. april 2014

1. Valg af ordstyrer/referent

Birgit Bork Mathiesen er dirigent; referent Morten Hesse/Dorit Mortensen.

2. Godkendelse af dagsorden (i henhold til vedtægterne)

Godkendt.

3. Bestyrelsens beretning om instituttets virksomhed i det forløbne år, herunder evt. ad hoc udvalgte aktiviteter

Beretning bringes i nærværende nummer af Newsletter.

4. Kassereren fremlægger revideret regnskab til godkendelse.

Kassereren fremlagde referatet. Der har været et fuldt tilfredsstillende resultat. Regnskabet godkendes.

5. Fastlæggelse af arbejdsopgaver for det kommende år

Bestyrelsen pålægges at planlægge teamcoaching seminar, det faste nationale seminar og Institutets jubilæum.

6. Behandling af indkomne forslag

Ingen forslag er indkommet.

7. Fastlæggelse af budget og kontingent

Budgettet godkendes uden kommentarer, og kontingentet fastholdes uændret til 400 kr. om året.

8. Valg af bestyrelse samt suppleanter

På valg er Erik Simonsen, Birgit Bork Mathiesen, Ulrik Haahr, suppleanterne Morten Hesse og Liselotte Pedersen.

Ulrik Haahr ønsker at træde ud af bestyrelsen, og afdelingslæge Kraka Bjørnholt modtager valg som suppleant. (Dette med effekt fra efteråret 2014 – Ulrik Haahr fungerer som suppleant indtil da).

Morten Hesse indtræder som medlem af bestyrelsen, og Liselotte Pedersen fortsætter som suppleant.

9. Valg af to revisorer

Revisorerne Sune Bo Hansen og Frank Hansen modtager genvalg.

10. Valg af medlemmer til faste udvalg

Der er ingen faste udvalg.

11. Evt.

Intet.

Dirigenten takker for god ro og orden. Generalforsamlingen afsluttet kl. 17.21.

Årsberetning

Bestyrelsen konstituerede sig i det forløbne år med Erik Simonsen som formand, Birgit Bork Mathiesen som næstformand, Ulrik Haahr som sekretær og kasserer og Liselotte Pedersen som redaktør af Newsletter. Der har i 2013 været afholdt fem bestyrelsesmøder: 20. februar, 16. april, 26. juni, 21. oktober og 12. december. Ved årsskiftet havde Instituttet omkring 175 medlemmer.

1. nationale seminar om personlighedsforstyrrelser

En skelsættende begivenhed var det, da vi fik afholdt det første nationale seminar om personlighedsforstyrrelser med et veloplagt foredrag ved Anthony Bateman om ”Personality and outcome of treatment” – det såkaldte POT-trial. Seminaret er grundigt anmeldt – som vanligt – af Birgit Bork Mathiesen i Newsletter 46/13. Seminaret var velbesøgt med mere end 100 deltagere og havde to parallelsymposier formiddag og eftermiddag. Cheflæge Morten Kjølbye holdt foredrag efter frokost om effekten af mentaliseringsbaseret terapi for borderline patienter, et foredrag der gav anledning til megen debat. Netop debatten efter de to hovedforedrag samt anvendelsen af parallelsymposier til at bringe forskningsprojekter i Danmark frem i lyset udgør en god model for de nationale seminarer,

og bestyrelsen ser frem til disse seminarer som årligt tilbagevendende begivenheder.

Masterclass med Nancy McWilliams

Et andet velbesøgt arrangement var masterclass med Nancy McWilliams, et arrangement afholdt i samarbejde med IPPF. Nancy McWilliams har været medredaktør af *Psychodynamic Diagnostic Manual*. Nancy bragte ved masterclass'en sin kritik af DSM-5 ind, men ikke mindst McWilliams' rige kliniske erfaring kom frem i foredrag og diskussioner om de forskellige personlighedsopatologier, og hvorledes disse håndteres psykoterapeutisk. Også dette arrangement gav inspiration til nye tilsvarende masterclasses i IPTP regi.

XIIIth International ISSPD Congress

13. internationale kongres om personlighedsforstyrrelser var naturligvis en helt særlig begivenhed for IPTP, som blev grundlagt i efterforløbet af 1. internationale kongres, og hvor Instituttet nu havde den glæde at skulle arrangere jubilæumskongressen. Kongressen fik en overvældende tilslutning med knapt 650 deltagere og et sandt overflødhedshorn af keynote foredrag, symposier og litterært-akademiske foredrag om Kierkegaard og H.C. Andersen. Kongressen blev det frugtbare afsæt for Instituttets fremtidige virke, de internationale kontakter blev udbygget og konsolideret, og nye forskningsområder blev perspektiveret.

MCMI kurser

Atter i 2013 var der pæn tilslutning til kurser i MCMI, både grundkursus og certificeringskursus. Det er vigtigt for Instituttet at holde fast i disse kurser i lyset af, at Millon var initiativtager til IPTP og ideerne bag. MCMI har stærk tiltrækningskraft over for klinikere, der ønsker at understøtte deres kliniske vurderinger med en spørgeskemametode, som kommer tæt på kliniske problemstillinger.

Kursus i Child Attachment Interview

Attachment-teorier har væsentlig indflydelse på forskning i personlighed og personlighedsforstyrrelser. Det er derfor vigtigt, at vi i Instituttet holder fast ved kontakten med Anna Freud instituttet i London, som træner klinikere og forskere i vurdering af tilknytningskompetencer ved brug af CAI-interviewet. Atter i år havde det fin tilslutning.

Andet

Instituttet, som for indeværende er beliggende i lokaliteter i Roskilde, Psykiatrien Region Sjælland, vil fremover kunne forvente bedre faciliteter til afholdelse af kurser, seminarer mv., når Psykiatrihospitalet i Slagelse står færdigt i efteråret 2015. Der vil være et stort auditorium med plads til ca. 200 personer. IPTP's hjemsted vil vende tilbage til Slagelse, hvor Millon-gruppen blev stiftet i 1984.

Erik Simonsen

2. nationale seminar om personlighedsforstyrrelser - afholdes 3. oktober 2014, Psykoterapeutisk Center Stolpegård

IPTP indkalder til 2. nationale seminar om personlighedsforstyrrelser. Feltet står i en brydningstid. Dels teoretisk med nye diagnosesystemer, som radikalt ændrer vores forståelse af personlighedsforstyrrelser. Dels behandlingsmæssigt, hvor nye effektive psykoterapeutiske behandlingsprogrammer er implementeret i Danmark, hvilket giver en alvorlig udfordring af behandlingskapaciteten i den ambulante hospitalsbaserede psykiatri. Dette belyses på forskellig vis på seminar.

Foreløbigt program

09.00-09.15	Velkomst v. Per Sørensen
09.15-10.15	Foredrag v. Per Høglend: Den terapeutiske alliance, betydning og håndtering
10.15-10.30	Pause
10.30-12.00	Parallelsymposier: 1) Level of personality functioning (Chair: Birgitte Thylstrup) 2) Pakkeforløb som behandlingsparadigme (Chairs: Kirsten Aaskov Larsen & Per Sørensen)
12.00-13.00	Frokost
13.00-14.00	Foredrag ved Sune Bo Hansen: Borderline i et udviklingspsykologisk perspektiv - på grænsen mellem ungdom og voksen
14.00-14.30	Kaffepause
14.30-16.00	Parallelsymposier: 3) Psykoterapeutisk behandling af evasiv personlighedsforstyrrelse (Chairs: Mickey Kongerslev & Torben Heinskou) 4) Kriminalitet og personlighedsforstyrrelser (Chairs: Morten Hesse & Liselotte Pedersen)
16.00-16.15	Afslutning
Tid	Fredag 3. oktober 2014 kl. 9.00-16.00
Sted	Psykoterapeutisk Center Stolpegård, Stolpegårdsvej 20, 2820 Gentofte

Deltagergebyr 350 kr. for medlemmer af IPTP; 600 kr. for andre.

Tilmelding senest 5. september 2014 til Dorit Mortensen,
dmo@regionsjaelland.dk med angivelse af navn, faktureringsadresse og evt.
EAN-nummer – eller via tilmeldingsblanket på www.iptp.dk.

Skriveworkshop i Umbrien for medlemmer af IPTP

IPTP afholder en 6-dages skriveworkshop i Umbrien, Italien i perioden 18.-24. april 2015 for 7 medlemmer af IPTP. Workshopen retter sig mod fagpersoner, som i perioden skal arbejde med at forfatte en videnskabelig tekst med henblik på publikation. Over seks dage vil deltagerne arbejde med deres tekster, med det formål at bringe dem tættere på publikation.

IPTP betaler for ophold i Agriturismo, morgenmad og aftensmad samt transport til og fra lufthavn.

Kursusledelse: Professor, forskningschef, ph.d. Erik Simonsen og centerleder, seniorforsker, ph.d. Morten Hesse.

Ansøgning om deltagelse skal **senest 1. oktober 2014** sendes til IPTP's bestyrelse: dmo@regionsjaelland.dk. Alle ansøgere vil omkring 1. november 2014 modtage svar på ansøgningen.

Ansøgningen skal indeholde følgende:

- Et 250 ord langt resume af den tekst, som der skal arbejdes på under opholdet
- Et CV på maksimalt to sider, inklusive udvalgte publikationer.

Vi opfordrer såvel yngre som erfarne forskere til at søge. *Det er en forudsætning for deltagelse, at man pr. 1. oktober 2013 var betalende medlem af IPTP.*

Erik Simonsen & Morten Hesse

Certificeringskursus i MCMI III

Kurset henvender sig kun til kursister, der tidligere har deltaget i introduktionskursus i MCMI III

Opfølgings-/certificeringskursuset vil indeholde en valgfri mulighed for at få testet sin viden om prøven og sine evner til at lave en fortolkning af profiler.

Mål	At sætte deltagerne i stand til at lave fortolkninger af MCMI-profiler med særlig opmærksomhed på mulige fejlkilder i testen og i undersøgelsessituationen.
Metode	Workshop hvor hver deltager medbringer to profiler inkl. spørgeskema. Disse diskuteres parvist; analyserne fremlægges i plenum. Generelle problemstillinger diskuteres i fællesskab. Profilerne fremsendes til underviseren en uge inden kurset.
Prøve	Dagen afsluttes med en prøve, der tester baggrundsviden om testen. Er resultatet af prøverne (fortolkning af profiler og MC) tilfredsstillende, tilsendes deltagerne efterfølgende et certifikat.
Kursusafgift	2.800 kr. for medlemmer af IPTP, 3.200 kr. for andre
Deltagerantal	max. 8
Tid	Onsdag 10. december og torsdag 11. december 2014, begge dage kl. 9.00-15.30
Sted	Aktivitetshuset, Psykiatrien Region Sjælland, Smedegade 16, Roskilde
Underviser	Professor, forskningschef, overlæge Erik Simonsen

Tilmelding senest 4. november til Dorit Mortensen, dmo@regionsjaelland.dk med angivelse af navn, faktureringsadresse og evt. EAN-nummer.

Referat af forskningsseminar med Arnoud Arntz Schematerapi for Personlighedsforstyrrelser

Af Mickey Kongerslev & Bo Bach

I marts måned gæstede den hollandske professor Arnoud Arntz Danmark til et forskningsseminar afholdt af IPTP og Psykiatrisk Forskningsenhed, Psykiatrien Region Sjælland. Arntz er en af de førende klinikere og forskere inden for schematerapi (ST) for personlighedsforstyrrelser. Ud over utallige empiriske artikler og bogkapitler, der udforsker ST's behandlingseffekt og virkningsmekanismer, har Arntz også ydet væsentlige teoretiske bidrag til ST og behandling af personlighedsforstyrrelser. I løbet af seminaret præsenterede Arntz et spændende overblik over model, metode og seneste forskning i ST ved personlighedsforstyrrelser.

Indledningsvist gennemgik Arntz de grundlæggende teoretiske begreber og den terapeutiske model, som ST baserer sig på. Her førte han kyndigt tilhørerne igennem den udviklingspsykopatologiske model, som ST har udviklet i forsøget på at begribe kernepatologien i og ved de forskellige personlighedsforstyrrelser. Her fremhævede han bl.a. forskellen mellem et schema, som er at sidestille med træk (traits) og *modes*, der er en kognitiv-emotionel-og-adfærdsmæssig-tilstand (state), som bl.a. rummer det aktiverede schema med dertilhørende coping. Modes kan være mere eller mindre adaptive, og forskellige modes synes at karakterisere forskellige personlighedsforstyrrelser. Eksempelvis er borderline personlighedsforstyrrelse kendetegnet ved modes betegnet ”straffende forældre-mode”, ”vredt/impulsivt barn mode”, og ”forladt/misbrugt barn mode”. Patienter med borderline personlighedsforstyrrelse vil ofte skifte mellem disse modes, hvilket ligger til grund for deres ofte labile og ustabile mønster i følelser og handlinger. Grundlæggende betragtes de maladaptive schemaer og modes som resultat af mangelfuld tilfredsstillelse af medfødte emotionelle behov under opvæksten i samspil med biologisk disposition og kulturel kontekst. De basale emotionelle behov og den udviklingspsykologiske teori, der er knyttet hertil, er således central i ST. Det inkluderer fx, at barnet har en sikker tilknytning samt mulighed for at udtrykke følelser, behov og mening. I den sammenhæng knyttede Arntz også en reference til FN's børnekonvention. Teorien bygger således på, at en person, der ikke får mødt sine behov tilstrækkeligt under opvæksten overlever/tilpasser sig ved at udvikle schemaer, der er adaptive i denne kontekst, men bliver maladaptive senere i livet. Et af problemerne herved er, at personen søger at få de selvsamme behov mødt som voksen (fx sikkerhed – ikke at blive forladt), hvilket ofte sker på en dysfunktionel måde, som typisk resulterer i yderligere frustration. Derfor er det centralt at få opbygget et ”sundt voksen mode”, der kan tage vare på personens emotionelle behov. I sin teoretiske gennemgang gen-

gennemgik Arntz specifikke konstellationer af modes ved de forskellige personlighedsforstyrrelser, baseret på empirisk data.

Efter indføringen i teorigrundlaget for ST gennemgik Arntz behandlingsmodellen. Her slog Arntz fast, at ST er en integrativ terapiform, hvilket ikke må ligestilles med eklekticisme. I en sammenhængende forståelsesramme inkluderes ”virksomme” elementer fra oplevelsesorienteret terapi, kognitiv terapi, psykodynamisk terapi, tilknytningsteori og udviklingspsykologi. ST’s tre fokusområder er 1) den terapeutiske relation, 2) barndom dvs. indlæringshistorien, og 3) nutid dvs. aktuelle kritiske situationer. Herudfra lægges der i terapien vægt på begrænset forældrekomensation (limited re-parenting), hvor terapeuten søger at møde patientens behov inden for en professionel grænse. Herunder er terapeuten i særlig grad omsorgsfuld og personlig (fx selv-afslørende). Som en central oplevelsesorienteret teknik bruges stole, hvor patientens forskellige modes undersøges og eksternaliseres ved at blive placeret i hver sin stol. Undervejs er målet en omstrukturering, som i modsætning til traditionel kognitiv terapi sker på et oplevelsesorienteret niveau, der således indbefatter flere sansemodaliteter. Endvidere bruges visualisering til at aktivere indlæringshistorien, dog uden at terapeuten skaber adgang til selve traumat (fx et overgreb), men hvor traumat i stedet forebygges ved at terapeuten er med i situationen, eller patienten selv som sund voksen er med og ændrer udfaldet, før det finder sted. Overordnet er hensigten med ST at integrere forandringerne i personligheden inklusive den nye måde at tænke, føle og handle på. Endelig fremhæver Arnts gruppe ST, som en katalysator for de virksomme teknikker, inklusive gruppesammenhold samt anerkendelse, validering og konfrontationer fra øvrige gruppemedlemmer.

Som en central del af seminaret gennemgik Arntz evidens og aktuelle forsøg inden for ST. For nogle år tilbage undersøgte man i Holland effekten af ST sammenholdt med overføringsfokuseret terapi (superviseret af hhv. Young og Kernberg). Resultater herfra pegede bl.a. på, at ST i særlig grad havde mindre frafald og vedvarende bedring, også længe efter endt behandling. Samtidig fremlagde Arntz også, at færdigheder i ST (som resultat af træning) tilsyneladende er bedre til at forudsige effekt af ST end den terapeutiske alliance alene. Sideløbende har man evalueret den samfundsøkonomiske effekt af ST med lovende resultater. I skrivende stund afvikles en international TRIAL, der undersøger gruppe ST for borderline personlighedsforstyrrelse i 14 centre på tværs af 5 lande (N=448), samt en hollandsk TRIAL der undersøger ST for indsatte med psykopatiske egenskaber (Bernstein et al.). Videre henviste Arntz også til aktuelle forsøg med ST for dissociativ identitetsforstyrrelse (DID) samt traumatiserede psykotiske patienter.

Afslutningsvis, hvor vi alle var fyldt godt op med teori, resultater og metode, demonstrerede Arntz, hvordan ST kan udføres i praksis vha. tankevækkende og

undertiden morsomme video-eksempler fra Holland med engelske undertekster. Til sammenligning med mange udenlandske stilarter virkede det til, at Arntz og hans hollandske kollegaer praktiserer ST på en facon, der kulturelt set forekommer let at oversætte til en dansk klinisk praksis.

Highly recommended

Under denne rubrik bringer vi et udpluk af den forskning der bedrives vedrørende personlighed og psykopatologi i almindelighed, og personlighedsforstyrrelser i særdeleshed. Der vil ofte være særlig fokus på danske bidrag til genstandsområdet.

PSYKOPATOLOGI

Interpersonelle vanskeligheder opfattes ofte som et særligt centralt psykopatologisk domæne for patienter med Borderline Personlighedsforstyrrelse (BPF). Nedenstående artikel er et review af den eksisterende empiriske viden om interpersonelle vanskeligheder forbundet med BPF. Fokus i artiklen er på social kognition (inklusive Theory of Mind og empati), sensitivitet i forhold til sociale stressorer samt aggression, tillid og samarbejde (i studier der sammenligner BPF med andre kontrolgrupper), og BPF-mødres interaktion med deres spædbørn. Artiklen fremhæver de særlige interpersonelle vanskeligheder, som forskningen konsistent har kunnet påvise, og fremhæver centrale områder for fremtidig forskning:

Lazarus, S.A., Cheavens, J.S., Festa, F., & Zachary Rosenthal, M. (2014). Interpersonal functioning in borderline personality disorder: A systematic review of behavioral and laboratory-based assessments. *Clinical Psychology Review*, 34(3), 193-205.

PSYKOTERAPI

Inden for de seneste to årtier er der blevet udviklet flere forskellige former for evidens-baseret behandling målrettet Borderline Personlighedsforstyrrelse (BPF). I denne artikel, tages der udgangspunkt i en fire prominente klinikere der ved *First Annual Meeting of the North American Society for the Study of Personality Disorders*, hver især demonstrerede deres respektive terapiformer live i

mødet med en skuespiller som spillede BPF patient. I artiklen redegør de fire klinikere for deres rationale og deres respektive behandlingsformer. De fire behandlingsformer er Dialektisk Adfærdsterapi, Mentaliserings-baseret Terapi, Overføringsfokuseret terapi og Good Psychiatric Management. Slutteligt diskuteres ligheder og forskelle mellem behandlingsformerne:

Hopwood, C.J., Swenson, C., Bateman, A., Yeomans, F.E., & Gunderson, J.G. (2014). Approaches to psychotherapy for borderline personality: Demonstrations by four master clinicians. *Personality Disorders*, 5(1), 108-116.

Endskønt den sidste artikel, der skal fremhæves i dette nyhedsbrev, ej er ganske ny, så er den alligevel valgt, al den stund dens førsteforfatter Per Høglend vil være keynote speaker til efteråret, når det 2. Nationale Seminar om Personlighedsforstyrrelser afholdes. Per Høglend har gennem en årrække forsket i overførings-tolkninger og har således bidraget med interessant psykoterapeutisk proces-forskning. I denne artikel undersøger forfatterne sammenhængen (statistisk: interaktionen) mellem kvaliteten af objekt-relationer, overførings-tolkninger og den terapeutiske alliance sat i forhold til outcome af behandlingen. Modsat forventet, finder forfatterne, at det i særdeleshed var patienter med lav alliance og dårlige objekt-relationer, som profiterede af overføringstolkninger, hvorimod patienter, der udviste god alliance og havde modne objekt-relationer, synes at have negativ effekt af overføringstolkninger. Forfatterne diskuterer disse fund op mod tidligere forskning inden for feltet:

Høglend, P., Hersoug, A.G., Bøgwald, K.P., Amlo, S., Marble, A., Sørbye, Ø., . . . Crits-Christoph, P. (2011). Effects of transference work in the context of therapeutic alliance and quality of object relations. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 79(5), 697-706.

Mickey Kongerslev

Kalender

3rd International Congress on Borderline Personality Disorder and Allied Disorders, 16 – 18 October 2014, Rome, Italy, www.borderline-congress.org

9th European Congress on violence in clinical psychiatry, 22 – 24 October 2015, Crowne Plaza Copenhagen Towers, Copenhagen, Denmark; www.oudconsultancy.nl

ISSPD XIV Personality Disorders across the Lifespan, 13 – 16 October 2015, Montreal, Canada, www.isspd2015.org

Fornyelse af medlemskab/kontingent

Vedlagt dette Newsletter er *reminder* til de medlemmer, der endnu ikke har betalt kontingent for 2014. – Kontakt mig på dmo@regionsjaelland.dk, hvis du mener at have betalt.

Som medlem får du tilsendt Newsletter og har mulighed for at deltage i de fleste af Instituttets arrangementer til nedsat pris.

Årskontingentet er fortsat 400,00 kr.

Dorit Mortensen

Aflysning

Det tidligere annoncerede forskningsseminar med Carla Sharp må desværre aflyses. Carla Sharp vil ved en senere lejlighed gæste os.

Mickey Kongerslev

Kontaktpersoner/bestyrelse

Professor, forskningschef, overlæge, ph.d., dr.h.c., Erik Simonsen
(formand for bestyrelsen)

Psykiatrisk Forskningsenhed, Toftebakken 9, 4000 Roskilde
es@regionsjaelland.dk, tlf. 4732 7775

Lektor, cand.psych., ph.d. Birgit Bork Mathiesen (næstformand)
Universitetsklinikken, Øster Farimagsgade 2A, 1353 København K
Birgit.Bork.Mathiesen@psy.ku.dk, tlf. 3532 4926

Overlæge, forskningslektor Ulrik Haahr
Kompetencecenter for debuterende psykose, Psykiatrien Roskilde, Smedegade
16, 4000 Roskilde
uhh@regionsjaelland.dk, tlf. 4732 7986

Centerchef, overlæge, ph.d. Per Sørensen
Psykoterapeutisk Center Stolpegård, Stolpegårdsvej 20, 2820 Gentofte
per.soerensen@dadlnet.dk

Cand.psych. Mickey Kongerslev
Psykiatrisk Klinik, Havnevej 5, 4000 Roskilde
mkon@regionsjaelland.dk, tlf. 2245 8740

Overlæge Torben Heinskou
Psykiatrisk Center Stolpegård, Stolpegårdsvej 20, 2820 Gentofte
Torben.Heinskou@regionh.dk, tlf. 3864 5371

Lektor, cand.psych., ph.d. Morten Hesse
Center for Rusmiddelforskning
mh@crf.au.dk

Seniorforsker, cand.psych., ph.d. Liselotte Pedersen (ansv. Newsletter)
Psykiatrisk Forskningsenhed, Toftebakken 9, 4000 Roskilde
lispe@regionsjaelland.dk, tlf. 4732 7778

Sekretær Dorit Mortensen
Psykiatrisk Forskningsenhed, Toftebakken 9, 4000 Roskilde
dmo@regionsjaelland.dk, tlf. 4732 7775 el. 2628 2916